

Arbetsmarknadsutskottets betänkande

1978/79:7

med anledning av motion om vissa statliga organisationers medlemskap i Svenska arbetsgivareföreningen, m. m.

Motionen

I motionen 1977/78:837 av Lars Werner m. fl. (vpk) yrkas

1. att riksdagen uttalar att såväl Sveriges Radio som Operan och Dramaten bör utträda ur Svenska arbetsgivareföreningen,
2. att riksdagen hos regeringen hemställer att en utredning snarast tillsätts för att pröva andra statliga organisationers eller bolags medlemskap i Svenska arbetsgivareföreningen.

Motionärerna anser att SAF är en odemokratisk organisation. De uttalar vidare att "inte minst mot bakgrund av de reaktionära utspel SAF gjort under det senaste året måste det faktum vara djupt stötande att flera organisationer eller bolag, där staten spelar en särskild roll, samtidigt är medlemmar i SAF".

Utskottet

Motionens syfte är att företag och organisationer i vilka staten är engagerad inte skall få tillhöra Svenska arbetsgivareföreningen (SAF). I sammanhanget framställs ett direkt yrkande i fråga om Sveriges Radio AB, Kungl. Teatern AB (Operan) och Kungl. Dramatiska teatern AB (Dramaten).

Riksdagen har vid upprepade tillfällen (se bl. a. KrU 1977/78:24 s. 27) avslagit yrkanden om att Sveriges Radio bör utträda ur SAF. Vid samtliga tillfällen har som skäl för avslag hänvisats till att Sveriges Radio är ett fristående icke-statligt företag. Det finns inte skäl för riksdagen att ändra sitt tidigare ställningstagande. Sveriges Radio bör på egen hand avgöra frågan om organisationstillhörighet. Motionen avstyrks alltså i den förevarande delen.

När det gäller Operans och Dramatens organisationstillhörighet konstaterar utskottet att dessa båda institutioner i likhet med flertalet kommunala och privata teaterföretag är anslutna till Teatrarnas riksförbund som i sin tur genom Handelns Arbetsgivareorganisation är knutet till SAF. Enligt utskottets uppfattning bör det även i framtiden ankomma på Operans och Dramatens styrelser att mot bakgrund av praktiska och andra skäl på egen hand avgöra frågan om sin organisationstillhörighet. Motionen avstyrks sålunda även i denna del.

Vad slutligen angår motionsyrkandet att riksdagen skall begära en utredning om andra statliga organisationers och bolags medlemskap i SAF

anser utskottet att det knappast finns behov av en sådan åtgärd. Sedan år 1971 finns en särskild arbetsgivarorganisation för statsägda företag. Statsföretagens förhandlingsorganisation (SFO). Organisationen tillkom som en följd av samhällets ökade engagemang inom näringslivet. Verksamheten har successivt byggts ut. Den omfattar i dag över 150 företag med fler än 100 000 anställda. Det får förutsättas att man inom företag och andra verksamheter, där staten direkt eller indirekt svarar för finansieringen, med beaktande av praktiska och andra skäl överväger frågan om organisationstillhörighet. Likaså får förutsättas att SFO tillvaratar statens intresse i sammanhanget och verkar för att organisationen får en lämplig omfattning och struktur.

Med det anförda har utskottet avstyrkt motionen i dess helhet. Utskottet hemställer därför

att riksdagen avslår motionen 1977/78:837.

Stockholm den 17 oktober 1978

På arbetsmarknadsutskottets vägnar

EVA WINTHER

Närvarande: Eva Winther (fp), Bengt Fagerlund (s), Jan-Ivan Nilsson (c), Gördis Hörnlund (s), Allan Gustafsson (c), Erik Johansson i Simrishamn (s), Ingrid Ludvigsson (s), Arne Fransson (c), Elver Jonsson (fp), Pär Granstedt (c), Frida Berglund (s), Margaretha af Ugglas (m), Sune Johansson (s) och Lars Ulander (s).